

(en castellano más abajo)

Canals curts i comerç de proximitat en l'àmbit alimentari. Compartint aprenentatges per a generar propostes.

Enfront d'un model agro-alimentari globalitzat que empobreix el camp i els seus habitants, que esgota els recursos naturals, contamina i redueix l'espai de decisió de comunitats productores i consumidores, sorgeixen iniciatives que intenten proposar alternatives possibles i viables per a recuperar la Sobirania Alimentària dels pobles.

En aquest context naixen i es van multiplicant els Canals Curts de Comercialització, d'ara endavant CCC (Venda directa, mercats agroecològics locals, grups de consum, tendes ecològiques amb venda de productes locals), com a respostes locals a un problema global. Aquests nous espais comercials en els quals producció i consum mantenen un alt poder de decisió quant a qui i com es produeix, es fan possibles compartint una base territorial comuna entre producció i consum, que permet una relació directa entre tots dos extrems de la cadena agroalimentària (producció i consum). Els CCC redueixen intermediaris i aconseguen que els agricultors reben un preu just pels seus productes i que els consumidors accedisquen a aliments més barats i de major qualitat. Açò permet que el valor afegit de la producció agrària revertisca en les xicotetes explotacions i la població rural, millorant així les economies locals.

A Europa, els CCC s'han tornat baules claus de les estratègies de valorització del territori. Les nombroses iniciatives que van sorgint reflecteixen les opcions d'organització i de governabilitat al nivell local, regional i nacional. França, seguida per Itàlia, Alemanya, Àustria, Regne Unit, amb la ferma participació de les seues administracions públiques unides i representants del món rural i dels consumidors, han adaptat la seua legislació a aquest context, afavorint el creixement d'aquesta modalitat de producció distribució i venda i, actualment, s'avalua que un 20% del total produït en les explotacions es comercialitza a través de canals curts.

Malgrat les tendències registrades en els altres països europeus, en el nostre territori no es compta amb una normativa estatal específica que regule els CCC, més enllà de l'establert en la reglamentació comunitària: Reglaments (CE) Ens. 178/2002, 852/2004, 853/2004 i 854/2004 del Parlament Europeu i del Consell.

Si bé, pel que fa al paquet d'higiene i la seua aplicació als CCC, cada Estat membre pot realitzar la seua pròpia adaptació a la normativa europea, aquesta adaptació amb no està desenvolupada al nostre territori i es constata, en línies generals, una necessitat d'adaptació. De moment només compten amb una legislació específica tres comunitats autònomes, que són Andalusia, Catalunya i la Comunitat Foral de Navarra.

A el País Valencià, malgrat el fort creixement de les experiències productives i de consum en CCC, que segons la recent recerca d'iniciatives de la Plataforma per la Sobirania Alimentària del País Valencià ja sumen més de dues-centes, encara no es disposa d'una normativa que regule de manera exhaustiva la venda de proximitat i en canal curt que vaja més enllà del DECRET 20/2012, de 27 de gener, del Consell, que regula la venda directa per part dels productors primaris. No obstant açò els sistemes alimentaris locals han evolucionat molt més allà de la simple venda directa i la inseguretut jurídica en la qual es desenvolupen les activitats de grups de consum, els mercats ambulants locals, la

transformació de productes alimentaris per a la venda directa, etc., constitueix un limitant molt seriós per al desenvolupament del sector.

És per açò que, des de la Plataforma per la Sobirania Alimentària del País Valencià, amb l'objectiu de generar la trobada entre diferents actors implicats en aquesta problemàtica i el consegüent espai comú per a identificar els principis orientadors d'una futura normativa sobre la venda en CCC, proposem la celebració d'un taller participatiu per a discutir aquesta problemàtica i generar l'espai comú per a llançar propostes a les autoritats locals i autonòmiques.

A continuació detallem la informació sobre aquest taller:

Lloc: Ca Revolta

Dia: 13 de Febrer de 2015

Resultats esperats: Proposta de treball per a identificar canvis normatius necessaris i aplicació d'excepcionalitats en la venda directa i en CCC de productes alimentaris.

La proposta d'estructura de la jornada de treball és la següent:

Primera part (10:30 - 12:30)

- Presentació de la jornada i de la situació en el P.V. (10 min)
- Barreres normatives, comerç local i Sobirania Alimentària (30 min) a càrrec de Fernando Fernández.
- L'experiència Catalana del Decret 24/2013. Socialitzar els aprenentatges (30 min) a càrrec de la Unió de Pagesos de Catalunya.
- L'experiència Gallega. Dificultats i aprenentatges (30 min) a càrrec del Sindicato Labrego Galego.
- Plenari

L'objectiu d'aquesta primera part és introduir els presents al taller successiu i fixar unes idees sobre les quals treballar en el taller de la vesprada.

Segona part (de 13:00 a 14:00 i de 15:30 a 17:30)

- **Taller participatiu**

En aquest taller, a més dels experts que ens acompanyaran durant el matí, participaran: grups de consum, productors/es, ramaders/es, petits/es transformadors/es, empresaris/àries de la restauració col·lectiva, organitzacions agràries, organitzacions socials, tècnics de la conselleries de sanitat i d'agricultura.

Aquest es desenvoluparà a través de sis taules de treball els temes del qual de discussió seran:

- **Definicions prèvies**
- **Productes, productors/as i mètodes de producció.**
- **Registre sanitari**
- **Registres i declaracions**
- **Bones pràctiques higièniques i autocontrol**
- **Paper i contribució de les institucions**

Aprofitant de la disponibilitat de Ca Revolta organitzarem un menjar amb productes locals en aquest mateix lloc.

Per la dinàmica del taller, les places seran limitades. Us preguem que confirmeis vostra

participació enviant un correu a piero.carucci@cerai.org

Canales cortos y comercio de proximidad en ámbito alimentario. Compartiendo aprendizajes para generar propuestas.

Frente a un modelo agro-alimentario globalizado que empobrece el campo y sus habitantes, que agota los recursos naturales, contamina y reduce el espacio de decisión de comunidades productoras y consumidoras, surgen iniciativas que intentan proponer alternativas posibles y viables para recuperar la Soberanía Alimentaria de los pueblos.

En este contexto nacen y se van multiplicando los Canales Cortos de Comercialización, en adelante CCC (Venta directa, mercados agroecológicos locales, grupos de consumo, tiendas ecológicas con venta de productos locales), como respuestas locales a un problema global. Estos nuevos espacios comerciales en los que producción y consumo mantienen un alto poder de decisión en cuanto a qué y cómo se produce, se hacen posibles compartiendo una base territorial común entre producción y consumo, que permite una relación directa entre ambos extremos de la cadena agroalimentaria (producción y consumo). Los canales cortos de comercialización reducen intermediarios y consiguen que los agricultores reciban un precio justo por sus productos y que los consumidores accedan a alimentos más baratos y de mayor calidad. Eso permite que el valor añadido de la producción agraria revierta en las pequeñas explotaciones y la población rural, mejorando así las economías locales.

En Europa, los CCC se han vuelto eslabones claves de las estrategias de valorización del territorio. Las numerosas iniciativas que van surgiendo reflejan las opciones de organización y de gobernanza al nivel local, regional y nacional. Francia, seguida por Italia, Alemania, Austria, Reino Unido, con la firme participación de sus administraciones públicas unidas y representantes del mundo rural y de los consumidores, han adaptado su legislación a este contexto, favoreciendo el crecimiento de esta modalidad de producción distribución y venta y, actualmente, se evalúa que un 20% del total producido en las explotaciones se comercializa a través de canales cortos.

A pesar de las tendencias registradas en los demás países europeos, en nuestro territorio no se cuenta con una normativa estatal específica que regule los CCC, más allá de lo establecido en la reglamentación comunitaria: Reglamentos (CE) Nos. 178/2002, 852/2004, 853/2004 y 854/2004 del Parlamento Europeo y del Consejo.

Si bien, en lo que respecta al paquete de higiene y su aplicación a los CCC, cada Estado miembro puede realizar su propia adaptación a la normativa europea, esta adaptación apenas está desarrollada en España y se constata, en líneas generales, una necesidad de adaptación. Por el momento sólo cuentan con una legislación específica tres comunidades autónomas, que son Andalucía, Cataluña y la Comunidad Foral de Navarra.

En el País Valenciano, a pesar del fuerte crecimiento de las experiencias productivas y de consumo en CCC, que según el reciente mapeo de iniciativas de la Plataforma per la Sobirania Alimentària del País Valencià ya suman más de doscientas, todavía no se dispone de una normativa que regule de manera exhaustiva la venta de proximidad y en canal corto que vaya más allá del **DECRETO 20/2012, de 27**

de enero, del Consell que regula la venta directa por parte de los productores primarios. Sin embargo los sistemas alimentarios locales han evolucionado mucho más allá de la simple venta directa y la inseguridad jurídica en la cual se desarrollan las actividades de grupos de consumo, los mercadillos locales, la transformación de productos alimenticios para la venta directa, etc., constituye un limitante muy serio para el desarrollo del sector.

Es por eso que, desde la Plataforma per la Sobirania Alimentària del País Valencià, con el objetivo de generar el encuentro entre diferentes actores implicados en esta problemática y el consiguiente espacio común para identificar los principios orientadores de una futura normativa sobre la venta en CCC, proponemos la celebración de un taller participativo para discutir esta problemática y generar el espacio común para lanzar propuestas a las autoridades locales y autonómicas.

A continuación detallamos la información acerca de dicho taller:

Lugar: Ca Revolta

Día: 13 de Febrero de 2015

Resultados esperados: Propuesta de trabajo para identificar cambios normativos necesarios y aplicación de excepcionalidades en la venta directa y en CCC de productos alimenticios.

La propuesta de estructura de la jornada de trabajo es la siguiente:

Primera parte (10:30 - 12:30)

- Presentación de la jornada y de la situación en el P.V. (10 min)
- Barreras normativas, comercio local y Soberanía Alimentaria (30 min) a cargo de Fernando Fernández.
- La experiencia Catalana del Decreto 24/2013. Socializar los aprendizajes (30 min) a cargo de la Unió de Pagesos de Catalunya.
- La experiencia Gallega. Dificultades y aprendizajes (30 min) a cargo del Sindicato Labrego Galego.
- Plenario

El objetivo de esta primera parte es introducir los presentes al taller sucesivo y fijar unas ideas sobre las cuales trabajar en el taller de la tarde.

Segunda parte (de 13:00 a 14:00 y de 15:30 a 17:30)

- **Taller participativo**

En este taller, además de los expertos que nos acompañarán durante la mañana, participarán: grupos de consumo, productores/as, ganaderos/as, pequeños/as transformadores/as, empresarios/as de la restauración colectiva, organizaciones agrarias, organizaciones sociales, técnicos de la consejerías de sanidad y de agricultura.

Este se desarrollará a través de seis mesas de trabajo cuyos temas de discusión serán:

- **Definiciones previas**
- **Productos, productores/as y métodos de producción.**
- **Registro sanitario**
- **Registros y declaraciones**
- **Buenas prácticas higiénicas y autocontrol**
- **Papel y contribución de las instituciones**

Aprovechando de la disponibilidad de Ca Revolta organizaremos una comida con productos locales en ese mismo lugar.

Por la dinámica del taller, las plazas serán limitadas. Os rogamos que confirmeis vuestra participación enviando un correo a **piro.carucci@cerai.org**